

Eerste grote studie naar therapietrouw bij reumapatiënten

VUmc coördineert een groot Europees wetenschappelijk onderzoek naar effect, veiligheid en kosten van het toevoegen van een lage dosis prednisolon aan de standaardbehandeling van patiënten met reumatoïde artritis (RA) die 65 jaar of ouder zijn: GLORIA. Onlangs is de eerste patiënt geïncludeerd.

Prednisolon is één van de oudste en meest gebruikte ontstekingsremmende geneesmiddelen. In hoge doses is het zeer effectief tegen de ziekteverschijnselen en gewrichtsschade veroorzaakt door RA, maar er kunnen dan ook bijwerkingen optreden, zoals gewichtstoename, hoge bloeddruk, diabetes, infectie, staar en botontkalking. In lage doseringen is prednisolon nog steeds effectief, het wordt dan gegeven in combinatie met andere geneesmiddelen. Bijwerkingen komen dan veel minder vaak voor en ernstige bijwerkingen zijn zeer zeldzaam. Veel, voornamelijk oudere patiënten, worden met prednisolon behandeld. Meestal zijn er goede lange termijn resultaten, toch is het niet duidelijk waarom sommige patiënten vooral de voordelen van de behandeling ondervinden en anderen juist veel nadelen.

Onlangs stelde de EU via het Horizon2020 programma subsidie beschikbaar om deze vragen te beantwoorden in het GLORIA onderzoek. Voorwaarde van de EU was om dit te doen bij oudere patiënten, daarom kunnen alleen patiënten van 65 jaar en ouder deelnemen. Desondanks denkt hoofdonderzoeker Maarten Boers, hoogleraar Klinische Epidemiologie aan het VU Medisch Centrum te Amsterdam, dat de uitkomsten breed toepasbaar zullen zijn.

GLORIA is een gerandomiseerd geneesmiddelonderzoek bij RA patiënten van 65 jaar of ouder. Gerandomiseerd wil zeggen dat loting de behandeling bepaalt: de helft van de patiënten krijgt prednisolon 5 mg per dag, de andere helft krijgt placebo (= medicijn zonder werkzame stof) naast de bestaande behandeling. De patiënt, de behandelend arts en de onderzoeker weten niet in welke groep de patiënt zit en dus ook niet welke medicatie wordt ingenomen. Na de onderzoeksperiode van 2 jaar zal de onderzoeksmedicatie in 3 maanden langzaam worden afgebouwd en gestopt. Het unieke van GLORIA is de inbedding in de praktijk: de gewone geneesmiddelbehandeling loopt door, en bijna alle informatie wordt verzameld tijdens de standaard zorg van de patiënt.

GLORIA kijkt ook naar therapietrouw. Een sensor in de dop van het medicijnpotje registreert wanneer de patiënt het potje opent, en dus naar alle waarschijnlijkheid het medicijn inneemt. Een deel van de patiënten krijgt daarnaast een app die wordt geïnstalleerd op een smartphone of tablet en wordt gekoppeld aan de sensor. Wanneer het medicijnpotje langer dan een dag niet is geopend, geeft de app een herinnering dat de medicatie ingenomen moet worden. GLORIA onderzoekt ook of zulke herinneringen de therapietrouw bevorderen.

Acht Europese landen, met in totaal circa 30 klinische centra doen mee aan GLORIA. Het doel is om gezamenlijk 800 patiënten te includeren. Afgelopen maanden is hard gewerkt aan het opstarten van het onderzoek en de kop is eraf: de eerste patiënt is 27 juni in het Amsterdam Rheumatology & Immunology Center (ARC, samenwerking tussen VUmc, Reade en AMC) aan het onderzoek begonnen!